

Bekämpning av svamp och insekter i hybridråg

Karl-Arne Hedene, Växtskyddscentralen, Skara

Bekämpning av stråknäckare var olönsamt i både östra och västra Sverige. Även bekämpning av bladfläcksvampar var olönsam i östra Sverige där torra rådde under större delen av säsongen. I Västsverige, där säsongen var betydligt regnigare, var bekämpningen lönsam på två av tre försöksplatser. Bekämpning av trips var lönsam i västra Sverige om den utfördes i samband med en svampbekämpning. I östra Sverige var bekämpningen olönsam oavsett om den utfördes tillsammans med en svampbehandling eller inte.

Bekämpning av stråknäckare var olönsam

Bekämpning av stråknäckare kan ett enskilt år ha stor betydelse på skörden, dels i en merskörd, dels för att minska risken för ligg-säd och kvalitetsförsämring. Ofta är dock åtgärden inte lönsam. I år gav bekämpning av stråknäckare ett svagt merutbyte både i östra och västra Sverige och inte på någon

försöksplats var bekämpning med Topsin eller Unix lönsam.

Amistar lönsamt om försommaren är regnig

I östra Sverige var svampbekämpning med Amistar olönsam i alla led. Detta kan förklaras av att försöken var mycket svagt angripna av bladfläcksvampar (variation mellan 0,8 % och 2 % på blad 2 i obehandlat led). En kombination av Unix vid stråskjutning och Amistar strax före axgång förbättrade resultatet något men merskördens kunde inte täcka bekämpningskostnaden. Det svaga resultatet får tillskrivas vädret som var mycket torrt under säsongen.

I västra Sverige var lönsamheten god för bekämpning med Amistar. Här var också försöken mer angripna av bladfläcksvampar (variation mellan 16 % och 33 % på blad 2 i obehandlat led). I doserna 0,75 och 0,5 l/ha blev nettointäkten i medeltal 500 respektive 400 kr/ha. Särskilt på gården Skofteby utanför Lidköping blev merskördens mycket

Växtskydd

stor, 1 700-1 800 kg/ha. Detta enskilda försök drog upp medeltalet kraftigt. Även på Bjertorp blev nettointäkten positiv för Amistar i de angivna doserna medan skördeökningen oavsett dos inte räckte för att täcka behandlingskostnaden på den tredje gården.

Säsongen var betydligt regnigare i Västsverige jämfört med Östsverige. Bekämpning med Amistar strax för axgång har i år åter visat god lönsamhet när försommaren är regnig medan torrt väder under samma period sänker lönsamheten kraftigt.

Tabell 13. Bekämpning av svamp och insekter i hybridråg L15-2041. Medeltal av tre försök i östra Sverige 2001

Försöksled	Dos		Skörd och merskörd, kg/ha			Medeltal	Bek.-netto kr/ha
	kg eller l/ha	DC	St. Sjögestad Vreta kloster	Vinberga Motala	Yxstad Borghamn		
Obehandlat			7150	6920	6630	6900	
Topsin WG	0,5	32	+300	-260	-250	-70	-436
Unix	0,5	32	+130	-30	+230	+110	-223
Unix och Amistar	0,5 och 0,5	32 och 45	+510	+480	+700	+570	-153
Amistar	0,75	45	+830	+210	+320	+450	-106
Amistar	0,5	45	+240	+30	+360	+210	-220
Decis	0,4	45	-60	-230	-120	-140	-383
Sort			Esprit	Nikita	Esprit		
CV %			6,9	3,4	2,7		

Intäkt: Råg = 1,02 kr/kg

Körkostnad = 100 kr/ha

Nedkörning 1 % = 70 kr/ha

Bek.kostnad: Preparatkostnad + körkostnad + nedkörning

Bek.netto: Intäkt - bek.kostnad

Tabell 14. Bekämpning av svamp och insekter i hybridråg L15-2041. Medeltal av tre försök i västra Sverige 2001

Försöksled	Dos		Skörd och merskörd, kg/ha			Medeltal	Bek.-netto kr/ha
	kg eller l/ha	DC	Bjertorp Kvänum	Hassleholm Lidköping	Skofteby Lidköping		
Obehandlat			6495	5775	8275	6850	
Topsin WG	0,5	32	+305	+105	+125	+180	-181
Unix	0,5	32	+365	+250	-225	+130	-202
Unix och Amistar	0,5 och 0,5	32 och 45	+595	+430	+1210	+745	+26
Amistar	0,75	45	+915	+435	+1865	+1070	+526
Amistar	0,5	45	+505	+240	+1715	+820	+402
Decis	0,4	45	+275	+280	+265	+275	+41
Sort			Esprit	Amilo	Esprit		
CV %			5,5	3,4	5,3		

Intäkt: Råg = 1,02 kr/kg

Körkostnad = 100 kr/ha

Nedkörning 1 % = 70 kr/ha

Bek.kostnad: Preparatkostnad + körkostnad + nedkörning

Bek.netto: Intäkt - bek.kostnad

Tripsbekämpning lönsam i Västsverige

Bekämpning med Decis mot trips gav ett negativt resultat i östra Sverige medan behandlingen i de västsvenska försöken gav ett positivt resultat på alla försöksplatserna. Inget av försöken i östra Sverige var lön-

samt ens om åtgärden utfördes tillsammans med en svampbekämpning. I Västsverige var lönsamheten god i kombination med en svampbekämpning men gav obetydligt mer än pengarna tillbaka om bekämpningen utfördes som enskild åtgärd.